

[Justitsministeren.]

jo er givet, at det nye udvalg vil studere de gældende svenske bestemmelser om disse problemer, og at udvalget naturligvis vil undersøge de erfaringer, som man måtte have i Sverige om praktisering af reglerne. Den svenske lov er jo allerede nogle år gammel — den er fra 14. marts 1958.

Jeg vil endvidere gentage det løfte, jeg allerede har givet om, at jeg vil anmode udvalgene om at fremme arbejdet mest muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Dupont* til undervisningsministeren:

„Vil undervisningsministeren skabe grundlag for tilskudsregler til transport af unge til den højere uddannelse, således at der ikke opstår forskelsbehandling af ungdommen? Adgangen til gratis befordring bør ske ikke alene til gymnasiet, men også til anden uddannelse, f. eks. teknika, HF, handelsuddannelse m. v.“

Skriftlig begrundelse:

Når spørgsmålet stilles, skyldes det, at ungdom, der søger højere uddannelse, ikke alle er lige stillet. Bor de unge på landet eller i byer uden gymnasium, teknika eller andre højere læreanstalter, pålægges der dem og deres forældre en transportudgift, som de ikke har, der er så heldige at bo inden for områder, hvor der er nem adgang til disse læreanstalter.

Tilskuddet til dette formål bør holdes uden for de midler, der gives til ungdommens uddannelsesfond, ligesom tilskuddet bør ydes uanset økonomiske vilkår.

Da læreanstalterne har tendens til at blive centraliseret i store skoler i større byer, virker det endnu mere urimeligt, at der ikke foretages en udligning gennem transportens betaling af det offentlige, dette så meget mere som der jo arbejdes kraftigt på at skabe bredere adgang til denne uddannelse også fra økonomisk dårligt stillede hjem.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Dupont: Jeg har gjort mig helt klart, at når jeg rejser dette spørgsmål, vil der blive

stillet det modspørgsmål: hvem skal betale? Og man vil sige, at der ikke på statsudgifterne er plads. Det er også muligt, at vi i første omgang skal henholde os til at støtte gymnasiungdommens transportudgifter.

Sagen er rejst på baggrund af den forsøgsordning, der har været etableret i Randers amt, ligesom forsøg på lignende ordninger har været under ventilation i andre amter, bl. a. Skanderborg. Der var ikke lov-hjemmel til at lade kommunerne betale halvdelen og amtsfonden betale resten med statstilskud. En ordning, hvorefter kommunerne skulle betale halvdelen og den øvrige halvdel afholdes af amtets budget, vil heller ikke være tilfredsstillende, da det vil blive en belastning for kommunerne i det hele taget. Der bør derfor skabes lov-hjemmel for en støtteordning, der ikke går ud over ungdommens uddannelsesfond, som heller ikke tåler yderligere belastninger, men derimod en ordning, der direkte går ud på tilskud til transporten fra statens side.

Under alle forhold er det en given ting, at det for alle forældre, der bor i kommuner uden gymnasium, er en ekstra belastning at skulle betale transportudgifterne. Det er en økonomisk forskelsbehandling og yderligere en social diskriminering af de hjem, der i forvejen har svært ved at lade deres unge gå vejen over gymnasiet til den højere uddannelse. Det skal i denne forbindelse erindres, at transporten til lærlingskolerne betales af staten og kommunerne.

Der er blandt forældrene et stærkt ønske om at få denne sag løst. Jeg har bl. a. gennem rektor Bjørn Henriksen, Rønne, Bornholm, erfaret, at der af ca. 260 elever ved Rønne gymnasium er tale om, at ca. 60 pct. bor i Rønne og nærmeste omegn, medens resten er spredt ud over øen langs de nærmeste trafikruter med meget få elever fra de fjerneste dele af øen. Eksemplet fra Bornholms amt, hvor rektor har foretaget denne analyse, vil kunne følges op og vise samme tendens andre steder. Da der for gymnasierne er tale om at centralisere med op til 6 spor, vil det sige, at tendensen går i retning af, at der bliver større afstande, hvorfor man for at imødegå den økonomiske forskelsbehandling af forældrene bør skaffe udveje for en tilskudsordning, der fjerner denne belastning, ikke mindst af hensyn til de økonomisk svagt stillede hjem.